

INATSIARTUT

Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt
og Kirke

IKIIN@nanoq.gl

Dato: [Brevdato]

J.nr.: [Sagsnr.]

Anmodning om orienteringsmøde med Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke fremsender hermed invitation til Naalakkersuisoq Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke til et orienteringsmøde. Udvalget ønsker at mødet afholdes d. 25. april kl. 16-17.

I forbindelse med sin behandling af FM2024/24 og ønsker udvalget:

- a) at blive orienteret om fordelene og ulemperne af den gældende og fremlagte styrelsesordning.
- b) at blive orienteret om, hvordan Naalakkersuisoq sikrer, at uddannelsesrådet og eksterne relevante interessenter bidrager med relevant rådgivning.
- c) Om yderligere konkretisering af, hvordan en reorganisering af opgavefordelinger for fremskaffelse af praktikpladser vil sikre, at flere kommer i praktik?
- d) Endelig at blive orienteret om, hvordan Naalakkersuisoq sikrer tilsyn af brancheskolerne i fremtiden, samt dialog mellem forstanderne og ressortmyndigheden?

Udvalget påregner at stille opfølgende spørgsmål under orienteringsmødet.

Såfremt den nævnte dato og tidspunkt ikke passer, bedes dette koordineret med udvalgets sekretær via mail-adressen nimha@ina.alla.gl

Udvalget ønsker endelig at modtage et notat på grønlandsk og dansk om foranstående spørgsmål i forlængelse af orienteringsmødet. Notatet bedes sendt elektronisk til inatsisartut@ina.alla.gl med kopi til nimha@ina.alla.gl.

På vegne af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Med venlig hilsen

Najaaraq Møller

Naalakkersuisoq Aqqaluaq B. Egedes talepapir til orienteringsmøde 25. april 2024 med Udvalget for Kultur, Uddannelse, Idræt og Kirke vedrørende dagsordenspunkt FM2024/24

a) Orientering om fordele og ulemper ved nye styrelsesordning:

Fordele:

- Brancheskolernes aktiviteter, herunder strategier, mål og resultatplaner kobles tættere på de centrale uddannelsespolitiske visioner.
- Hurtigere og mere direkte håndtering af samfundskritiske problemstillinger vedrørende praktikpladser og ungemålgruppe, herunder sikre flere praktikpladser.
- Mere effektiv økonomisk styring af brancheskolerne, herunder undgå de mange budgetafvigelse, ressourcspild og lønninger i millionklassen (ex. CAK sidste år).
- Mere indsigt og kontrol med uddannelsernes kvalitet.
- Klar ansvarsfordeling
- Kan gribe ind, hvis brancheskolerne ikke opsøger virksomheder m.v. i forhold til praktikpladser (bestyrelserne har så vidt vides aldrig gjort dette).
- Sikring af faglige input gennem nationalt uddannelsesråd og ved at forpligte brancheskolerne til at rådføre sig med relevante interessenter for at målrette uddannelserne til arbejdsmarkedets behov. Naalakkersuisut kan desuden altid nedsætte faglige arbejdsgrupper.
- Brancheskolerne forpligtes (gennem forstanderen) til at inddrage relevante interessenter ved udformning af uddannelser, jf. § 36, stk. 1.
- Det nationale uddannelsesråd er allerede under opbygning og fremgår allerede af FL 2024 og vil sammen med relevante interessenter kunne målrette uddannelsesindsatsen.
- Man sparer ca. 2 mio. kr. årligt ved at fjerne bestyrelserne som en administrativ tilbygning til brancheskolerne og som ikke har genereret nogen gevinster overhovedet for samfundet.

Ulemper:

- Kan ikke umiddelbart se nogen ulemper.
- Uddannelsesrådet skal dog ikke stå alene i forhold til de konkrete uddannelser, dvs. skal også inddrage relevante aktører i forbindelse med udformning af uddannelserne, jf. § 36, stk. 1.

b) Orientering om, hvordan Naalakkersuisut sikrer, at Uddannelsesrådet og eksterne relevante interessenter bidrager med relevant rådgivning.

De præcise regler for Uddannelsesrådets virksomhed, herunder for bidrag med relevant rådgivning, forventes reguleret i den bekendtgørelse, som forslaget hjemler adgang til at udstede.

Det fremgår af forslaget § 36, stk. 1, at forstanderen forpligtes til at rådføre sig med relevante interessenter ved udarbejdelse af uddannelsesplaner for de enkelte uddannelser.

Naalakkersuisut vil til enhver tid kunne nedsætte branche- og fagspecifikke aftagerpaneler med henblik på at afstemme uddannelserne med arbejdsmarkedets behov og afklare eller kvalificere øvrige brancherelaterede spørgsmål.

c) Konkretisering af opgaven vedrørende fremskaffelse af praktikpladser:

- Er nu udtrykkeligt angivet som en udtrykkelig lovfastsat opgave direkte under Naalakkersuisuts kompetence.
- Praktikpladskoordinatorfunktionen er ensbetydende med, at der skal udpeges eller ansættes kompetente personer, hvis hovedopgave er at sikre praktikpladser.
- Naalakkersuisut skal i den forbindelse påse, at brancheskolerne konkret opsøger virksomheder, organisationer, foreninger og myndigheder med henblik på at få disse til at tage lærlinge.
- Naalakkersuisut vil kunne føre et tæt og direkte tilsyn med opgaveløsningen uden først at skulle henvende sig til en bestyrelse.

I øvrigt har de nuværende bestyrelser også tilkendegivet, at det er en god idé med en sådan praktikpladskoordinatorfunktion.

- SPS og PI har allerede etableret lignende ordninger.

d) Orientering om, hvordan Naalakkersuisut vil sikre tilsyn i fremtiden:

- Forslaget muliggør, at Naalakkersuisut kan foretage et direkte, hurtigere og mere konsekvent tilsyn med brancheskolerne uden først at skulle rette henvendelse til bestyrelserne og indgå i en dialog med bestyrelserne om, hvorfor bestyrelserne f.eks. ikke har foretaget budgetopfølgning, hvorfor det kommer som en overraskelse, at der pludseligt er et betydeligt merforbrug eller hvorfor skolerne ikke har foretaget opsøgende arbejde med henblik på at tilvejebringe praktikpladser.
- Regelmæssige sparrings- og dialogmøder med forstanderen.
- Konkret vil tilsynet foregå på baggrund af regelmæssige budgetopfølgningsmøder, regelmæssige henvendelser, samt fysiske tilsynsbesøg.
- Centraladministrationen vil hurtigere kunne adressere, herunder sanktionere f.eks. de gentagne forsinkelser og rykkere i forbindelse med centraladministrationens årlige udsendelse af budgetindberetningsskemaer, som brancheskolerne skal udfylde.
- Et godt eksempel på Naalakkersuisuts tilsyn er IKTINs overtagelse af CAK's økonomistyring sidste år med månedlige budgetopfølgningsmøder, som resulterede i, at CAK's gentagne betydelige bevillingsoverskridelser ophørte.

Konkrete konstateringer i dag (blot som baggrundsviden):

- Den gældende lov har på ingen måder har bibragt erhvervsuddannelsesområdet det løft og de gevinster, som var tilsigtet ved reformens tilblivelse.
- Sket et fald på 200 praktikpladser.
- Brancheskolerne rekrutterer ikke fra ungemålgruppen, dvs. adresserer slet ikke ungemålgruppens behov.
- Erhvervsuddannelsesområdet har været præget af betydelige budgetafvigelse, et lovbrud i 2019 og et ikke et ubetydeligt antal klager over manglende kvalitet.

- Brancheskolerne har ikke uddannet flere lærlinge.
- Der har ikke kunne konstateres mere kvalitet i uddannelserne eller at uddannelserne stemmer bedre overens med arbejdsmarkedets behov
- Centraladministrationen har ikke den fornødne centrale indsigt og kontrol med skolernes økonomistyring, budgetlægning og budgetopfølgning, kvalitet i uddannelserne og elevtrivsel samt tilfælde af elevklager.
- Det er vanskeligt at sikre bestyrelsesmedlemmer med tilstrækkelige kvalifikationer, netværk og ressourcer i bestyrelserne.
- Mangel på erfaring eller repræsentativitet, samt manglende nødvendige kompetencer vanskeliggør varetagelse af det overordnede ansvar for skolens drift i praksis, samt muligheden for strategisk drøftelse af arbejdsmarkedets behov og efterspørgsel efter specifikke uddannelser, samt behov for revidering i eksisterende uddannelser.
- Der er en tung repræsentation fra arbejdsgivers side på tværs af bestyrelser igennem udpegninger fra Grønlands Erhverv, hvilket også slår igennem i forhold til formandskaberne (dvs. skolerne styres overvejende af en organisation i form af GE).

Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse,
Kultur, Idræt og Kirke
ikin@nanog.gl

Dato: 30-04-2024

J.nr.:01.39.01.03-00271

Spørgsmål til Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke ønsker at få svar på spørgsmål vedr. de kommunikative forhold i forbindelse med sin behandling af FM2024/24.

Spørgsmål 1: Naalakkersuisoq bedes redegøre for, hvordan dialogen mellem brancheskolerne og ressortmyndigheden konkret sikres på sigt.

Spørgsmål 2: Naalakkersuisoq bedes redegøre for, hvilke mulige kommunikative tiltag vil erstatte den daglige rådgivning og kommunikation mellem brancheskolernes bestyrelser og forstandere.

Udvalget skal anmode om snarest muligt at modtage en skriftlig besvarelse (grønlandsk og dansk) af ovenstående spørgsmål. Besvarelsen bedes fremsendt elektronisk til udvalgets sekretær nimha@ina.alla.gl og Inatsisartut inatsisartut@inatsisartut.gl.

Såfremt Naalakkersuisut vurderer, at ovennævnte spørgsmål – af hensyn til fortrolighed – bedst besvares mundtligt, bedes dette i så fald meddelt snarest muligt, herunder med angivelse af et forslag til dato for et eventuelt orienteringsmøde.

På forhånd tak,

På vegne af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Med venlig hilsen

Najaaraq Møller

Udvalgsformand

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

nimha@ina.alla.gl

inatsisartut@inatsisartut.gl

**Spørgsmål til Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke
vedrørende dagsordenspunkt FM 2024/24: Forslag til Inatsisartutlov om erhvervs-
uddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet**

03-05-2024
Sagsnr. 2023 - 4918
Akt nr. 24138657

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Indledningsvis skal jeg på Naalakkersuisuts vegne takke Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke for orienteringsmødet torsdag den 25. april 2024 og opfølgende spørgsmål vedrørende dagsordenspunkt FM2024/24.

Udvalgets spørgsmål vil i den forbindelse blive besvaret umiddelbart efter hvert spørgsmål, jf. nærmere umiddelbart nedenfor:

Spørgsmål 1: Naalakkersuisoq bedes redegøre for, hvordan dialogen mellem brancheskolerne og ressortmyndigheden konkret sikres på sigt.

Svar:

Det kan hertil oplyses, at ressortmyndigheden i form af Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke har vurderet det nødvendigt at etablere en tættere kontakt med brancheskolerne end det har været tilfældet med bestyrelserne som følge af den gældende styrelsesordning. Formålet hermed er at sikre en mere effektiv og resultatorienteret dialog. Dette vil først og fremmest blive sikret gennem en tæt og regelmæssig dialog mellem forstander og ressortmyndighed, som etableres, når forstanderen tilknyttes ressortmyndigheden.

Departementet har i øvrigt allerede påbegyndt planlægningen af den påtænkte dialog mellem ressortmyndigheden og den enkelte brancheskole, som navnlig vil ske gennem brancheskolens forstander. Der vil i den forbindelse blive afholdt jævnlige sparrings- og dialogmøder med forstanderen, hvor aktuelle sager og behov, herunder i forhold til initiativer, drøftes. Endvidere vil der blive afholdt månedlige budgetopfølgingsmøder og gennemført institutionsbesøg. Derudover afholdes såkaldte kontorledermøder, hvor alle brancheskolernes daglige ledelser mødes med henblik på at kunne drøfte skolernes udfordringer i et tværgående forum sammen med Departementet.

Endvidere har Departementet som en nyskabelse etableret såkaldte månedlige spørgetimer, som tildeles hver enkelt brancheskole med henblik på afklaring af forskellige spørgsmål. På disse møder drøftes bl.a. finanslovsanliggender, herunder forslag til finanslov, ledelsesinformation, budgetopfølgning og afgivelse af budgetbemærkninger, gennemgang af Departementets budgetskeema i Excel til brug for driftsbevillinger, afslutning af regnskab og periodiseringer, sagsbehandlingsspørgsmål og såkaldte AMA-finansierede aktiviteter.

Sideløbende hermed påtænkes det at etablere forstandermøder som endnu en fælles mødeplatform mellem alle forstandere og Departementet.

Spørgsmål 2: Naalakkersuisoq bedes redegøre for, hvilke kommunikative tiltag vil erstatte den daglige rådgivning og kommunikation mellem brancheskolernes bestyrelser og forstandere.

Svar:

Den foreslåede retstilstand vil medføre en løbende dialog mellem ressortmyndigheden og forstanderen, hvilket vil styrke kommunikationen mellem centraladministrationen og den enkelte brancheskole. Der henvises i den forbindelse til besvarelsen af spørgsmål nr. 1. Det skal i øvrigt sammenholdes med, at der i dag ikke er en løbende dialog mellem bestyrelser og ressortmyndighed. Forslaget etablerer således en direkte kobling mellem ressortmyndighed og forstander og dermed brancheskolen, som ikke eksisterer i dag. Det er samtidig hensigten, at denne dialog også skal kunne inddrage input fra et kommende uddannelsesråd.

Som det også fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 1, er det den overordnede opfattelse af den hidtidigt førte dialog mellem bestyrelser og forstandere, uanset eventuelle personlige sympatier mellem parterne, i det hele har vist sig resultatløst og ikke har været gunstig i forhold til brancheskolernes evne til at levere gevinster til det grønlandske samfund.

Der er derfor gentagne gange blevet stillet spørgsmålstegn ved kvaliteten af kommunikationen og rådgivningen mellem bestyrelser og forstandere, idet man f.eks. har oplevet situationer, hvor den daglige ledelse er bevidst om et truende merforbrug i millionstørrelsen allerede tidligt på finansåret uden at bestyrelsen er bekendt hermed og først reagerer, når bestyrelsen af ressortdepartementet blive anmodet om en udtalelse. Senest er en bestyrelse af ressortmyndigheden blevet indkaldt til et møde den 30. april 2024 med ressortmyndigheden på baggrund af oplysninger om et truende merforbrug, som synes at overraske bestyrelsen, der anfører, at man har modtaget andre oplysninger fra skolens daglige ledelse.

Det skal derudover bemærkes, at en advokatundersøgelse vedrørende et af Greenland Business School begået lovbrud i 2019 fastslog, at det var sket på baggrund af, at bestyrelsen var blevet foreholdt væsentlige oplysninger af den daglige ledelse.

Tilsvarende er det vurderingen, at de budgetafvigelser, som foranledigede ressortdepartementet til sammen med Deloitte at undersøge forskellige institutioners økonomi, i al væsentlighed har beroet på uhensigtsmæssigheder i samarbejdet mellem bestyrelse og den daglige ledelse. Dette gælder f.eks. også i forhold til, at en række medarbejdere på Campus Kujalleq har oppebåret millionlønninger, mens andre har været i undertid samtidig med, at institutionen har præsteret det ene merforbrug efter det andet.

Det er derfor vurderingen, at de under besvarelsen af spørgsmål nr. 1 nævnte tiltag vil sikre den fornødne transparens og kvalitet i kommunikationen mellem forstandere og ressortmyndighed og sikre en mere direkte og nødvendig adressering af centrale fokuspunkter som f.eks. kvalitet i uddannelserne, elevtrivsel, praktikpladser, økonomistyring, budgetlægning og budgetopfølgning.

Med venlig hilsen

Aqqaluaq B. Egede